

Uchwała nr 27/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 20 marca 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Dobromierz nr XXIX/163/13
z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie
odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

w uchwale Rady Gminy Dobromierz nr XXIX/163/13 z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych:

- 1) § 1 ust. 2 pkt 1 i 2 uchwały,
- 2) zdania pierwszego i trzeciego w części H wzoru deklaracji stanowiącej załącznik do tej uchwały,
- 3) załącznika nr 1 do wzoru deklaracji

— wobec istotnego naruszenia art. 6n ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.) poprzez zobowiązanie właścicieli nieruchomości do podania informacji wykraczających poza dane niezbędne do prawidłowego ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Dobromierz nr XXIX/163/13 z dnia 30 stycznia 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu — Zespołu w Wałbrzychu — 26 lutego 2013 roku.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

Zgodnie z art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Uchwała powinna zawierać także informację o terminach i miejscu składania deklaracji. Oznacza to, że w intencji ustawodawcy rada gminy określa wzór deklaracji w celu zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Dobromierz ustaliła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy wraz z wykazem dokumentów potwierdzających dane w niej zawarte.

Rada Gminy w § 1 ust. 2 pkt 1 uchwały wprowadziła obowiązek dostarczenia wraz deklaracją przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych — w przypadku mieszkańców zameldowanych, a nie mieszkających na danej nieruchomości, dokumentu potwierdzającego zamieszkanie w innej gminie,

kraju lub w innym niż miejsce zameldowania lokalu na terenie gminy. Tymczasem zgodnie z art. 6n ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy w uchwale określającej wzór deklaracji, o której mowa w art. 6n ust. 1 ustawy, może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ocenie Kolegium ewentualne określenie w uchwale wykazu dokumentów, które służą potwierdzeniu danych zawartych w deklaracji, nie jest tożsame ze zobowiązaniem wypełniającego deklarację do załączenia do deklaracji dokumentów wskazujących na faktyczne miejsce zamieszkania osoby zameldowanej na terenie gminy. Rada Gminy podejmując powyższą regulację przekroczyła więc zakres upoważnienia ustawowego. Dodatkowo należy podkreślić, że na podstawie tych dokumentów Gmina Dobromierz uzyska m.in. dane dotyczące miejsca zamieszkania wszystkich osób zameldowanych na terenie gminy, które nie zostaną objęte opłatą, gdyż nie zamieszkują na terenie gminy.

Obowiązki, które gmina może nałożyć na osoby zobowiązane do złożenia deklaracji, muszą pozostawać w odpowiedniej proporcji do założonego celu i nie mogą pozostawać w sprzeczności z innymi prawami, w szczególności o randze konstytucyjnej. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) w art. 47 zapewnia prawo do prywatności. Jego konsekwencje widoczne są w art. 51 Konstytucji, który wprowadza może zobowiązywać jednostkę do ujawnienia informacji dotyczącej jej osoby, ale obowiązek taki może nałożyć tylko ustawa. Tak więc tylko ustawodawca został uprawniony do nakładania obowiązku ujawniania przez obywatela tego rodzaju informacji. Musi to być uzasadnione interesem publicznym dla celów statystycznych, gospodarczych itp. Ten sam przepis ogranicza pozyskiwanie informacji o obywatelach do przypadków niezbędnych i uznawanych w demokratycznym państwie. Władze nie mogą ustalać dowolnie zasobu informacji, jakie chcą uzyskać od obywateli, są w tym względzie ograniczone postanowieniem ustawy.

W § 1 ust. 2 pkt 2 uchwały Rada Gminy postanowiła, że „Do deklaracji właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są dostarczyć: [...] 2) w odniesieniu do właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy w zabudowie wielorodzinnej — mapę z zaznaczonym miejscem lokalizacji pojemników”.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie upoważnień ustawowych, gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Takim aktem jest badana uchwała, która została podjęta na podstawie art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W świetle powyższego, zobowiązanie właścicieli nieruchomości na mocy badanej uchwały do składania informacji wykraczających poza dane niezbędne do prawidłowego obliczenia opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi przekracza ustawowe upoważnienie do określenia przez Radę Gminy wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, wynikające z art. 6n ustawy.

W części H wzoru deklaracji stanowiącej załącznik do badanej uchwały zawarto zapis o treści: „Pouczony/a o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego — kto, składając zeznanie mające służyć jako dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.

Zdaniem Kolegium, art. 233 Kodeksu karnego nie ma zastosowania do postępowania w sprawie naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W myśl art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) odpowiedzialności karnej podlega ten, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Przepis ten, zgodnie z § 6 tego artykułu, stosuje się natomiast odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wobec tego zobowiązanie do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania w uchwale organu stanowiącego będącej przepisem prawa miejscowego pozostaje w sprzeczności z art. 233 Kodeksu karnego, gdyż tylko przepis ustawy może przewidywać możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 25 października 2012 r. sygn. akt I SA/Ke 506/12).

W części H wzoru deklaracji zawarto także zapis: „Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Urząd Gminy Dobromierz danych dotyczących mojej osoby w celu przeprowadzenia postępowania administracyjnego”. Kolegium wskazuje, iż przepisy art. 23 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o ochronie danych osobowych wymieniają sytuacje, w których dopuszczalne jest przetwarzanie danych osobowych, tym samym następuje ono z mocy prawa, a zatem oświadczenie w tym zakresie przez składającego deklaracje nie znajduje uzasadnienia.

Uwzględniając powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Dobromierz przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Św. Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus